

Energetické nápoje - predstavujú zdravotné riziko?

Dobre známe energetické nápoje sa stali veľmi populárnymi, najmä medzi mladými ľuďmi. Môže konzumácia takýchto nápojov predstavovať riziko? Aké riziká zahŕňa ich nerozumná konzumácia?

Čo obsahujú energetické nápoje?

Energetické nápoje sú nápoje s vysokým obsahom kofeínu, ktoré, podľa výrobcov, poskytujú konzumentom viac energie ako akékoľvek bežné nápoje.

Energetické nápoje spravidla obsahujú okrem kofeínu cukry a/alebo sladidlá, glukuronolaktón, aminokyseliny, ako napr. taurín, vitamíny a anorganické alebo rastlinné látky.

Aký je účinok týchto zložiek?

Kofeín: Je to „stimulant“, ktorý urýchľuje funkcie tela a mozgu. Zvyšuje tep, krvný tlak a telesnú teplotu. Pôsobí tiež diureticky (odvodňujúco).

Cukry: Sú zdrojom energie pre telo.

Bielkoviny (proteíny): Sú základnou látkou, potrebnou pre stavbu a obnovu buniek. Bielkoviny sú esenciálne elementy potrebné pre rast a rekonštrukciu tkanív, správne fungovanie a štruktúru všetkých živých buniek.

Aminokyseliny: Sú to látky, z ktorých sú zložené bielkoviny.

Bylinné zložky: Sú to rôzne byliny, ktoré obsahujú kofeín, efedrín a iné látky

Vitamíny: Hrajú dôležitú úlohu vo vývine ľudského tela, ako aj pri plnení niektorých jeho základných funkcií.

Aké dôsledky pre ľudské zdravie vyplývajú z konzumácie energetických nápojov?

Údaje preukazujúce účinky na zdravie a blaho organizmu sú nedostatočné. Spoločnosti, ktoré vyrábajú tento typ nápojov, deklarujú pozitívny efekt svojich výrobkov. Deklarujú, že sú posilňujúce, zlepšujú fyzickú kondíciu, schopnosť sústrediť sa, zvyšujú energiu organizmu, mentálnu silu a pod.

Avšak, niektoré údaje poukazujú na to, že ich konzumácia zahŕňa riziko a že by mali byť konzumované s výstrahou pre niektoré skupiny obyvateľstva .

Kto by sa mal vyhýbať energetickým nápojom?

- Deti
- Tehotné ženy
- Osoby, ktoré vo zvýšenej miere konzumujú alkohol
- Osoby, ktoré cvičia
- Osoby, ktoré majú zdravotné problémy, ako je vysoký krvný tlak, problémy so srdcom a osoby citlivé na kofeín.

Deti, ktoré konzumujú energetické nápoje môžu s vysokou pravdepodobnosťou trpieť nespavosťou, samovoľným únikom moču počas spánku, úzkosťou a zvýšenou nervozitou. Konzumácii energetickým nápojov by sa mali vyhnúť deti v predtínedžerskom veku.

Aj **tehotným ženám** sa odporúča vyhýbať sa zvýšenej konzumácii nápojov s vysokým obsahom kofeínu ako sú káva a energetické nápoje.

Požitie energetických nápojov **osobami, ktoré konzumujú alkohol** môže spôsobiť problémy. Existujú štúdie, ktoré ukazujú, že kofeín zdanlivo maskuje symptómy konzumácie alkoholu a v dôsledku toho dochádza k preceneniu schopností, keďže osoba necíti dôsledky zapríčinené pitím.

U **osôb s vysokou fyzickou záťažou** môžu energetické nápoje viesť k dehydratácii, keďže kofeín pôsobí odvodňujúco a tiež k srdcovej arytmií.

Osoby s vysokým krvným tlakom a srdcovými problémami sa kvôli faktu, že kofeín zvyšuje krvný tlak a vyvoláva zrýchlený pulz, môžu vystavovať riziku v prípade konzumácie nekontrolovaného množstva energetických nápojov.

Obsah kofeínu v rôznych nápojoch a v káve*:

Ľadový zelený čaj	74-75,5 mg/fľaša
Kolové nápoje	29-42,2 mg/plechovka
Kávy v plechovke	51,2-142,2 mg/plechovka
Instantné kávy	77,2-89,8 mg/plechovka
Energetické nápoje	40,6-93,7 mg/plechovka

*Údaje sú založené na výsledkoch analýz uskutočnených v štátnom laboratóriu SGL /Cyprus

Rady pre verejnosť

Neodporúča sa:

- **konzumácia energetických nápojov deťmi (rodičia by to deťom nemali dovoľovať),**
- **konzumácia energetických nápojov tehotnými ženami a /alebo počas dojčenia,**
- **konzumácia energetických nápojov na uhasenie smädu,**
- **konzumácia energetických nápojov v kombinácii s alkoholom, výživovými doplnkami a liekmi,**
- **konzumácia energetických nápojov počas intenzívnej fyzickej aktivity, čo by mohlo viesť k srdcovej arytmií,**
- **propagovať energetické nápoje na miestach, ktoré navštevujú tínedžeri a deti,**
- **kupovať nápoje neznámeho pôvodu a bez dostatočnej možnosti vysledovateľnosti, napríklad cez internet. Takéto zdroje môžu predstavovať riziko.**